

Autoreferat

1. Imię i Nazwisko.

Magdalena Piechota

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

Dyplom ukończenia studiów magisterskich na kierunku filologia polska, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 1994; tytuł pracy magisterskiej *Kino i film w poezji dwudziestolecia międzywojennego* (promotor: prof. dr hab. Krzysztof Stępnik, recenzent: prof. dr hab. Janusz Plisiecki).

Dyplom uzyskania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2000; tytuł rozprawy doktorskiej *Obraz Stanów Zjednoczonych Ameryki w reportażu polskim okresu dwudziestolecia międzywojennego* (promotor: prof. dr hab. Krzysztof Stępnik, recenzenci: prof. dr hab. Jerzy Durczak, prof. dr hab. Bolesław Klimaszewski).

Dyplom ukończenia kwalifikacyjnych studiów podyplomowych w zakresie „Emisji głosu”, Wydział Artystyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004.

Dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie „Public relations w badaniach naukowych”, Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” i Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji, 2009.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych.

01.10.1999-30.06.2000: asystent w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, umowa na czas określony

01.07.2000-31.12.2001: adiunkt w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, umowa na czas określony

01.12.2001-01.09.2009: adiunkt w Zakładzie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

01.10.2002 do dziś: umowa o pracę w charakterze wykładowcy w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie

01.10.2009 do dziś: adiunkt w Zakładzie Komunikacji Społecznej na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego,

Jednotematyczny cykl artykułów i rozpraw opatrzony tytułem:

Reportaż i reportażyści – o gatunku pojemnym i jego realizacjach

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa),

1. M. Piechota, 2002, *Poetyka fragmentu – kolaże Ryszarda Kapuścińskiego („Lapidarium” I-IV)*, [w:] *Literatura polska 1990-2000*, T. 2, T. Cieślak, K. Pietrych (red.), Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków, s. 197-218.
2. M. Piechota, 2005, *Śladem tajemnicy – o reportażach Wojciecha Tochmana*, [w:] *Reportaż a przemiany społeczne po 1989 roku*, K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania w Rzeszowie, Kraków-Rzeszów, s. 75-86.
3. M. Piechota, 2006, *Strategie nadawcze w reportażach Wojciecha Tochmana*, [w:] „Oblicza Komunikacji 1. Perspektywy badań nad tekstem, dyskursem i komunikacją”, T. 2, seria wydawnicza *Języka a komunikacja* 12, I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Zaśko-Zielińska (red.), Krakowskie Towarzystwo Popularyzowania Wiedzy o Komunikacji Językowej „Tertium”, Kraków, s. 561-576.
4. M. Piechota, 2006, „*Opowiedzieć coś ważnego*” – *reportaż prasowy w audiowizualnym świecie*, [w:] *Między odpowiedzialnością a sensacją. Dziennikarstwo i edukacja na przełomie wieków*, K. Wolny-Zmorzyński, M. Wrońska, W. Furman (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów, s. 151-158.
5. M. Piechota, 2007, *Wojciecha Tochmana podróże „za śmiercią” – „Jakbyś kamień jadła” i „Córka” jako zapis doświadczenia egzystencjalnego*, „*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*” 44, *Studia Historiolitteraria VII*, B. Faron (red.), Kraków, s.186-200.
6. M. Piechota, 2007, *Funkcje socjolektów w reportażach tygodnika „Polityka”*, [w:] „*Beiträge der Europäischen Slavistischen Linguistik (POLYSLAV) Band 10*”, B. Brehmer, V. Ždanowa, R. Zimny (red.), Verlag Otto Sagner, München, s. 97-106.
7. M. Piechota, 2007, *Odkłamywanie PRL-u – perswazja w reportażach Hanny Krall*, [w:] *Mechanizmy perswazji i manipulacji*, G. Habrajska, A. Obrębska (red.), Piktora, Łódź, s. 149-158.
8. M. Piechota, 2008, *Stylizacja i intertekstualność w reportażu*, [w:] „*Beiträge der Europäischen Slavistischen Linguistik (POLYSLAV) Band 11*”, E. Graf, N. Thielemann, R. Zimny (red.), Verlag Otto Sagner, München, s. 171-178.
9. M. Piechota, G. Stachyra, 2008, *Lubelska szkoła reportażu radiowego*, [w:] *Media regionalne. Sukcesy i porażki*, J. Adamowski, K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa im. Prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach, Kielce, s.133-143.
10. M. Piechota, 2008, *Slang młodzieżowy w reportażach „Polityki”*, [w:] *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji II*, M. Rutkowski, K. Zawilska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn, s. 160-178.

11. M. Piechota, 2010, *Jugosłowiańskie obserwacje Stanisława Rosponda*, [w:] *Południowa Słowiańszczyzna w literaturze polskiej XIX i XX wieku*, red. K. Stępnik, M. Gabryś, Wydawnictwo UMCS, Lublin, s. 273-282.
12. M. Piechota, 2010, *O wyższości Słowiańszczyzny nad Germanią. Andrzeja Stasiuka postkolonialna wizja Europy („Jadąc do Babadag”, „Fado”, „Dojczland”)*, [w:] *Studia postkolonialne nad kulturą i cywilizacją polską*, K. Stępnik, D. Trzeźniowski (red.), Wydawnictwo UMCS, Lublin, s. 319-331.
13. M. Piechota, 2011, *Techniki narracyjne we współczesnym polskim reportażu literackim*, [w:] *Mistrzowie literatury czy dziennikarstwa?*, K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman, J. Snopek (red.), Wydawnictwo Poltext, Warszawa, s. 97-107.
14. M. Piechota, 2012, *Hanna Krall – mistrzyni reporterskiej opowieści*, [w:] *Literatura i jej obrzeża. Prace ofiarowane Pani Profesor Marii Woźniakiewicz-Dziadosz*, A. Chomiuk, M. Ryszkiewicz (red.), Wydawnictwo UMCS, Lublin, s. 155-172. (angielska wersja: M. Piechota, 2011, *Hanna Krall – the master of story-telling in reportage*, [w:] *Naprawdę jaka jesteś, nie wie nikt – obraz kobiety w języku i literaturze*, J. Smół (red.), Maiuscula, Poznań, s. 345-362).

c) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Moja droga naukowa rozpoczęła się w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Filologii Polskiej UMCS, gdzie pod kierunkiem prof. dr hab. Krzysztofa Stępnika napisałam pracę magisterską, a następnie doktorską. W pracy doktorskiej głównym obszarem badań były reportaże polskich podróżników po Stanach Zjednoczonych Ameryki w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Od tego czasu datuje się moje zainteresowanie pierwszym z kręgów badawczych, czyli reportażem jako gatunkiem i jako autorskim dokonaniem, ze szczególnym uwzględnieniem jego artystycznej odmiany, sytuowanej na pograniczu dziennikarstwa i literatury. W 2003 roku byłam sekretarzem ogólnopolskiej konferencji poświęconej rozwojowi tej konwencji gatunkowej w dwudziestoleciu międzywojennym, a następnie współredagowałam (wraz z Krzysztofem Stępnikiem) powstałą dzięki niej książkę, prezentującą panoramę dokonań reportażowych tego czasu (*Reportaż w dwudziestoleciu międzywojennym*, K. Stępnik, M. Piechota (red.), Wydawnictwo UMCS, Lublin 2004; znajduje się tam również mój artykuł *Polski reportaż o Stanach Zjednoczonych*, s. 225-238, będący skrótowym przeglądem korpusu tekstów, którymi zajmowałam się w pracy doktorskiej).

Droga zawodowa, czyli praca najpierw w Zakładzie Teorii Literatury, potem Zakładzie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej w Instytucie Filologii Polskiej UMCS, a następnie do dziś w Zakładzie Komunikacji Społecznej na Wydziale Politologii UMCS skłoniła mnie do zainteresowania wszystkimi wymiarami reportażowego dyskursu: językowym, poznawczym i interakcyjnym.

Pojęcie gatunku zarówno w badaniach literackich, jak i w badaniach mediów, ma swoją ugruntowaną pozycję, popartą licznymi publikacjami (m.in. J. Maziarskiego, K. Kąkolewskiego, Z. Bauera, M. Wojtak, K. Wolnego-Zmorzyńskiego), a zdaniem Denisa McQuaila to jedno z najbardziej przejrzystych i najszybciej rozwiniętych narzędzi analitycznych w medioznawstwie. Wśród tzw. gatunków pogranicznych między literaturą i dziennikarstwem, które doczekały się synchronicznych i diachronicznych badań, obok felietonu i eseju, znajduje się reportaż, uważany za jedną z najbardziej wymagających i najszlachetniejszych form z pogranicza sztuki i weryzmu. Historia reportażu to historia osobowości, które go tworzyły, wychodzących poza newsowe dzien-

nikarstwo w stronę głęboko humanistycznych intencji zrozumienia rzeczywistości. Pionierami tej formy w Polsce byli Melchior Wańkiewicz, Ksawery Pruszyński, Konrad Wrzos, Aleksander Janta-Półczyński, a po wojnie pokolenie Hanny Krall, Ryszarda Kapuścińskiego, Małgorzaty Szejnert, Krzysztofa Kąkollewskiego, Olgierda Budrewicza i innych kontynuowało świetną międzywojenną tradycję, zyskując miano „pierwszej polskiej szkoły reportażu”. Współcześnie polski reportaż nadal stanowi markę samą w sobie dzięki takim twórcom jak Wojciech Tochman, Wojciech Jagielski, Jacek Hugo-Bader, Mariusz Szczygieł, Lidia Ostałowska, Katarzyna Surmiak-Domańska, Paweł Smoleński czy Włodzimierz Nowak, a także dostarcza nieustających inspiracji do badań nad jego autorskimi realizacjami i powtarzalnymi sekwencjami cech, sytuującymi realizacje we wspólnym polu gatunkowym.

Próbując uchwycić w perspektywie pojęciowej tak pojemny gatunek, jakim jest reportaż, na użytek moich badań przyjąłem taką jego definicję, która w aspekcie strukturalnym akcentuje dążenie do dokumentarności i asertoryczności, w warstwie poznawczej wskazuje na odnoszenie się do aktualnie interesujących tematów, a w perspektywie nadawczej podkreśla podmiotowość (podmiotowe rozpoznawanie świata wedle percepcyjnych możliwości i ograniczeń, autorska selekcja zebranych materiałów, kreacyjnie stosowane styl i kompozycja, w tym zabiegi fabularyzujące).

Studia nad współczesnym reportażem i jego kontekstami rozpoczęłam od zwrócenia się ku twórczości Ryszarda Kapuścińskiego, a dokładnie od analizy czterech pierwszych tomów *Lapidariów*, intelektualnych notatników, zawierających wiele uwag warsztatowych, odnoszących się do pracy nad tekstami reportażu (*Poetyka fragmentu – kolaże Ryszarda Kapuścińskiego* („*Lapidarium*” I-IV)). W moich badaniach nad najnowszym reportażem kilka artykułów poświęciłam twórczości Wojciecha Tochmana. Jego teksty są doskonałym przykładem tego, co stanowi o potencjale poznawczym i epistemologicznym tego gatunku – są o tym, o czym są i o „czymś jeszcze”. To „jeszcze” to sfera nader bogata, obejmująca zasugerowane jedynie uczucia i emocje, trudne do zdefiniowania motywacje, relacje między zachowaniami i hierarchią wartości, brutalność niepisanych reguł polityki czy stereotypów.

Tochman uparcie tropi tematy raniące, trudne i ważne: społecznych patologii, konsekwencji wojen (Bałkany i Rwanda), zaginionych, odrzuconych, skrzywdzonych. W jego reportażach nie brakuje jednak także dowodów na niezłomność ludzkiego ducha i siłę najsłabszych. W tym kontekście zajęłam się problematyką i poetyką tomów *Schodów się nie pali*, *Jakbyś kamień jadła*, *Córeńka*, a także wybranymi reportażami prasowymi tego reportażysty w trzech artykułach opublikowanych w różnych wydawnictwach (*Śladem tajemnicy – o reportażach Wojciecha Tochmana*, *Strategie nadawcze w reportażach Wojciecha Tochmana*, *Wojciecha Tochmana podróże „za śmiercią” – „Jakbyś kamień jadła” i „Córeńka” jako zapis doświadczenia egzystencjalnego*). Jednocześnie na rolę reportażu prasowego jako swoistego remedium na powierzchowność mediów audiowizualnych w wielu ważkich tematach wskazałam w artykule *„Opowiedzieć coś ważnego” – reportaż prasowy w audiowizualnym świecie*.

Trzy artykuły w moim dorobku dotyczą twórczości reportażowej Hanny Krall. Mistrzyni reportażu literackiego przeszła twórczą ewolucję, od mowy ezopowej i metaforyzującej miniatury w tomach *Na wschód od Arbatu*, *Sześć odcieni bieli* czy *Trudności ze wstawianiem* do ascetycznego autorskiego stylu w tomach poświęconych splątanym losom żydowsko-polsko-niemieckim. W pierwszym z artykułów (*Odktamywanie PRL-u – perswazja w reportażach Hanny Krall*) zajęłam się badaniem sposobów retorycznego omijania cenzury i osiągnięcia „drugiego dna” w tomach wydanych przed 1981 rokiem, natomiast w drugim (*Hanna Krall – mistrzyni reporterskiej opowieści*; wersja angielska *Hanna Krall – the master of story-telling in reportage*) skupiłam się na próbie biografii twórczej i analizie chwytów narracyjnych stosowanych przez

autorkę *Białej Marii* także w jej późniejszej twórczości. Trzeci z tekstów proponuje intermedialną analogię (słowo wobec sztuki fotografii i filmu) jako klucz do interpretacji rozwiązań narracyjnych w twórczości Hanny Krall i Ryszarda Kapuścińskiego (*Techniki narracyjne we współczesnym polskim reportażu literackim*).

Reportaż to gatunek pozwalający na nieograniczoną swobodę stylistyczną, niemal każdy wariant i styl polszczyzny może się w nim objawić w swojej funkcji charakteryzującej, uwiarygodniającej, stylizacyjnej czy kreującej. Jako członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Młodych Słowistów POLYSLAV miałam okazję dwukrotnie prezentować, w Zamościu i Berlinie, stylistyczne walory polskiego reportażu (*Funkcje socjolektów w reportażach tygodnika „Polityka”, Stylizacja i intertekstualność w reportażu*), a także, kontynuując badania nad specyfiką reportażu w tygodniku „Polityka”, zajęłam się szczególnie stylizacjami slangowymi w tekstach Marcina Kołodziejczyka (*Slang młodzieżowy w reportażach „Polityki”*).

Kolejnym wątkiem w moich badaniach nad reportażem stał się temat południowej Europy i jej słowiańskiego charakteru. Wycieczką w przeszłość gatunku, w stronę formy parareportażowej z dwudziestolecia międzywojennego, stał się artykuł poświęcony podróży Stanisława Rosponda do Jugosławii (*Jugosłowiańskie obserwacje Stanisława Rosponda*). Spojrzenie na współczesną twórczość o charakterze „antyreportażu”, wysnutą z podróży w ten rejon Starego Kontynentu (zderzony z wyprawą autora do Niemiec), zawarłam w artykule prezentującym tomy Andrzeja Stasiuka z perspektywy badań postkolonialnych (*O wyższości Słowiańszczyzny nad Germanią. Andrzej Stasiuk postkolonialna wizja Europy („Jadąc do Babadag”, „Fado”, „Dojczland”*)). W przypadku obu autorów można mówić o hybrydzie gatunkowej – ich teksty zawierają w sobie elementy reportażowe obok sprawozdania z podróży, itinerarium, opisu quasiantropologicznego, intymistyki w wersji duchowego pamiętnika i wyznania, a także komentarza i publicystycznej analizy. Oba artykuły pokazują rozległość pola gatunkowego reportażu, a także, w przypadku Stasiuka, grę z konwencją, przynoszącą realizację swoiście „antyreportażowe”.

Ten obszar moich badań zaowocował jeszcze jednym artykułem, tym razem poświęconym działalności Redakcji Reportażu w Radiu Lublin (*Lubelska szkoła reportażu radiowego*). Wraz z Grażyną Stachyrą przedstawiłyśmy w nim historię i współczesność jednego z najczęściej nagradzanych i najbardziej utytułowanych w kraju zespołów reporterów radiowych, mogącego poszczycić się między innymi dwoma nagrodami Prix Italia przyznanymi Katarzynie Michalak. Zaproponowałyśmy pojęcie „lubelskiej szkoły reportażu radiowego”, wskazując na artystyczne poszukiwania w sferze kompozycji i dźwięku, a także estetyzację materiału jako tradycje kontynuowane przez najmłodsze pokolenie reporterów tego ośrodka.

Do zaprezentowanego pierwszego obszaru moich badań wkrótce dołączą czekające na publikację artykuły poświęcone reportażom Lidii Ostałowskiej (*„O tych, którym trudniej”*. *Reportaże literackie Lidii Ostałowskiej*) i Katarzyny Surmiak-Domańskiej (*Reportaże seksualne Katarzyny Surmiak-Domańskiej*), a w badawczych planach znajduje się książka o reportażach sportowych Bohdana Tomaszewskiego i Tadeusza Olszańskiego.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych).

Moje badania mają od 2007 roku także drugi obszar, który zafascynował mnie swoją aktualnością i potencjałem – to *edutainment*. Temat badawczy obejmuje szerokie spektrum zjawisk, obecnych zarówno w przekazach medialnych, jak i w przestrzeni publicznej. Edutainment to połączenie intencji edukacyjnej z rozrywkową, co można oddać dwoma polskimi odpowiednikami: *edurozrywka* i *eduzabawa*. Pierwsza z nich dotyczy głównie treści medialnych, na przykład popu-

larnonaukowych czasopism („Focus”, „National Geographic”, „Świat Nauki” i in.), tematycznych kanałów telewizyjnych (Animal Planet, BBC Learning, Da Vinci Learning, Discovery, National Geographic, Planete, Viasat Explorer, Viasat History, TVP Historia, Travel Chanel i in.), a także gatunków jak teleturnieje wiedzy czy programy popularnonaukowe na kanałach ogólnotematycznych, jak również stron internetowych i gier edukacyjnych. W tym przypadku *edutainment* to pewna konwencja, służąca zwiększeniu atrakcyjności przekazów, których głównym tematem jest nauka i wiedza. Drugie ze znaczeń, czyli *eduzabawa*, obejmuje sposób korzystania z miejsc i wydarzeń w przestrzeni publicznej, w których rozpowszechnianie wiedzy połączone jest z aktywnością odbiorcy, takich jak muzea interaktywne, centra nauki, naukowe parki tematyczne, tematyczne parki rozrywki (np. Juraparki), festyny archeologiczne czy odtwarzanie wydarzeń historycznych w postaci widowisk z udziałem publiczności. Zjawisko *edutainment* jest dynamiczne, wciąż prowokuje nowe formy, co świadczy z jednej strony o jego produktywności, z drugiej o współczesnej dominacji kultury popularnej. Badania obejmują rejestrowanie form i przejawów edurozrywek i eduzabaw, a także analizę ich scenariuszy, idei, treści i potencjalnych efektów.

Pierwszym artykułem, który stanowił swoiste „rozpoznanie” terenu badawczego, był tekst *Pałapki edutainment (na przykładzie programu Clever! Widzisz i wiesz)* ([w:] *Komunikowanie (się) w mediach elektronicznych. Język, semiotyka, edukacja. Monografia*, M. Filipiak, G. Ptaszek (red.), Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009, s. 204-222). Analizując obecny wówczas na antenie niemiecki format telewizyjny, zrealizowany w polskiej wersji, mogłam zaobserwować, jakie efekty przyniosło potraktowanie zagadnień naukowych jako pretekstu do stworzenia programu o przede wszystkim rozrywkowym charakterze, dochodząc do wniosku, że instrumentalne potraktowanie wiedzy nakreśliło jej skomercjalizowany i zbanalizowany obraz. Rozpoczęte tymi analizami zainteresowania kontynuowałam w artykułach prezentujących rozległość obszaru badawczego związanego z *edutainment* (*Edurozrywka – przyczynek do opisu zjawiska*, „Teorie komunikacji i mediów”, vol. 2, M. Graszewicz, J. Jastrzębski (red.), Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2010, s. 231-239; *Strategie edutainment a sytuacja komunikacyjna*, [w:] *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji III. Kontekst a komunikacja*, I. Matusiak-Kempa, S. Przybyszewski (red.), Centrum Badań Europy Wschodniej UWM w Olsztynie, Olsztyn 2011, s. 352-361). Jednocześnie wróciłam do telewizyjnych wcieleń *edurozrywki*, poszukując innych przejawów tej edusfery, czego efektem był artykuł *Działania edurozrywkowe w telewizji* („Teorie komunikacji i mediów”, vol. 3, M. Graszewicz, J. Jastrzębski (red.), Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2010, s. 307-319).

W celu przedstawienia badanego zjawiska w szerszym kontekście, wraz z Pawłem Nowakiem zajęłam się perspektywą gier komunikacyjnych („*Prawda czasu, prawda ekranu*”. *Gry komunikacyjne w mediach*, [w:] „Teorie komunikacji i mediów”, vol. 4, M. Graszewicz, J. Jastrzębski (red.), Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2011, s. 143-157), a także obecnością rozrywki i zabawy w dyskursie humanistycznym oraz ich wartościowaniem (*Czy ludyczność jest wartością? Media i komunikacja społeczna w dyskursie humanistycznym*, [w:] *Wartości i wartościowanie w badaniach nad językiem*, M. Karwatowska, A Siwiec (red.), PWSZ w Chełmie, Chełm 2012, s. 105-120). Zainteresowało mnie także oblicze *edurozrywki* w prasie tabloidowej, a obserwacje badawcze doprowadziły do wniosku, że wbrew pozorom, tego typu publikacje przynoszą pozytywny obraz nauki i wiedzy w społecznych wyobrażeniach i działaniu (*Nauka i jej konteksty w e-wydaniach „Faktu”*, „Oblicza komunikacji”

4/2011, *Tabloidy. Język – wartości – obraz świata*, I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2011, s. 165-178).

Osobnym nurtem stało się badanie, także uczestniczące, miejsc edukacyjnych w przestrzeni publicznej. Dzięki grantowi „Media i komunikacja społeczna a rozrywka” (nr 9/200/2009) przyznanemu przez Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie zespołowi w składzie Magdalena Piechota, Paweł Nowak i Grażyna Stachyra, którym miałam zaszczyt kierować, mogłam przygotować kilka artykułów dotyczących wyżej wspomnianej tematyki *edutainment*, a także rozrywki we współczesnych mediach: *Transformacje przestrzeni muzealnej – narracje w muzeach interaktywnych*, [w:] *Performatywne wymiary kultury*, K. Skowronek, K. Leszczyńska (red.), Wydawnictwo LIBRON, Kraków 2012, s. 411-426; *Talent show. Rozrywka sformatowana*, [w:] „Teorie komunikacji i mediów”, vol. 5, M. Graszewicz (red.), Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2012, s. 53-69; *Centrum nauki jako widowisko komunikacyjne*, [w:] „Teorie komunikacji i mediów”, vol. 6, M. Graszewicz (red.), Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2013, s. 231-243; *Rozrywka w medialnych metaforach konwencjonalnych i oryginalnych*, [w:] *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji IV. Metafory i amalgamaty pojęciowe*, M. Cichmińska, I. Matusiak-Kempa (red.), Wydawca: Instytut Filologii Polskiej UWM w Olsztynie, Olsztyn 2012, s. 177-196 (współautorstwo z Pawłem Nowakiem i Mateuszem Sarneckim); *Centrum nauki – nowy model komunikacji edukacyjnej*, [w:] *Komunikacja. Tradycja i innowacje*, M. Karwatowska, A. Siwiec (red.), GRASP Drukarnia, Chełm 2013, s. 534-548. Wkrótce w tym cyklu ukaze się jeszcze artykuł *Idea muzeum otwartego a polityka społeczna*, ([w:] *Polityczne konteksty sztuki*, M. Stępnik (red.), Wydawnictwo UMCS). Książkowym efektem prac w ramach grantu stała się współautorska publikacja: M. Piechota, G. Stachyra, P. Nowak, *Rozrywka w mediach i komunikacji społecznej. Wybrane zagadnienia*, Wydawnictwo WSPA, Lublin 2012, ss. 327, w której jestem autorką części *Rozrywka – ujęcia i konteksty* (s. 7-48) i *Telewizja a rozrywka* (s. 121-190), a także współautorką wraz z Pawłem Nowakiem części *Gdzie się bawić, w co się bawić, jak się bawić – przestrzeń społeczna* (s. 255-298). Książka przynosi rozpoznania typów i form rozrywki w telewizji i radiu, a także w przestrzeni społecznej, oparte na interdyscyplinarnym aparacie badawczym, który pozwolił na potwierdzenie założenia o ludyczno-paidialnym obliczu współczesności.

Do innych moich osiągnięć naukowych zaliczam współorganizowanie w charakterze sekretarza czterech ogólnopolskich konferencji, a następnie współredagowanie trzech tomów będących ich pokłosiem. Na szczególne przypomnienie zasługuje konferencja *Socrealizm. Fabuły – komunikaty – ikony*, która odbyła się w roku 2004 w Kozłówce, Roskoszy i Grabanowie. Efektem spotkania i dyskusji ponad 100 naukowców z całej Polski stała się książka *Socrealizm. Fabuły – komunikaty – ikony* (K. Stępnik, M. Piechota (red.), Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006, ss. 668). Moim autorskim wkładem w tę pozycję jest artykuł *Kobieta w polskim filmie socrealistycznym* (s. 297-313), prezentujący różne typy bohaterki pierwszego i drugiego planu, a także ról epizodycznych, wykreowane w kilkunastu filmach z lat 1948-1956. Tematyką obrazu kobiety, znów w perspektywie zideologizowanej, zajęłam się w artykule *Kobieta według „Wysokich Obcasów”* („Oblicza Komunikacji”, 2/2009, *Ideologie codzienności*, I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009, s. 323-332), dochodząc do wniosku, że uznawany za feministyczny cotygodniowy dodatek do „Gazety Wyborczej” prezentuje wizję kobiety nader różnorodną i bogatą, otwartą na dialog.

Najnowsza ścieżka badawcza, którą zamierzam podążać w przyszłości, związana jest z komunikowaniem widowiska sportowego. Jej pierwsze symptomy zawarłam w artykule *Okiem malkontenta – sport i sportowcy w felietonach Antoniego Słonimskiego (1927-1936)* ([w:] *No-*

wożytne Igrzyska Olimpijskie w mediach polskich do 1936 roku, P. Nowak, K. Stępnik (red.), Wydawnictwo WSPA, Lublin 2010, s. 123-132), a ciąg dalszy będzie dotyczył reportażowych ujęć tematyki sportowej, w jej zakresie zaś przede wszystkim największych co do widowni i skali oddziaływania widowisk, jakimi są igrzyska olimpijskie.

Za osobne osiągnięcie poczytuję sobie współpracę z Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu Karola w Pradze, która zaowocowała trzykrotnym pobylem z wykładami na kierunku filologii środkowoeuropejskiej (w 2009 roku *Gatunki medialne*, w 2011 roku *Rozrywka w mediach i komunikacji społecznej*, w 2012 roku *Język współczesnych przekazów telewizyjnych. Ludyczne aspekty komunikacji i Talent show jako rozrywka sformatowana. Cechy gatunkowe*), a także działalność popularyzatorską (coroczny udział w Lubelskim Festiwalu Nauki, reprezentowanie Instytutu Filologii Polskiej w czasie dni otwartych UMCS) i organizacyjną (opieka nad specjalizacją redaktorsko-medialną na kierunku filologia polska na Wydziale Humanistycznym UMCS w latach 2002-2009).

Magdalena Piechata

*w przypadku, gdy osiągnięciem tym jest praca/ prace wspólne, należy przedstawić oświadczenia wszystkich jej współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie